

Talât Paşa'nın Katlinin Ardındaki Gerçek

– AytenDirier · 16 Mart 2010

TALÂT PAŞA'NIN KATLİNİN ARDINDAKİ GERÇEK ,,,

Ayten DİRİER

15 Mart 1921, Berlin... Öğleden önce istasyona doğru tek başına dalgın bir şekilde yürüyen olgun yaşlardaki adam, arkadan hızla kendisine yaklaşan bir gencin kendisine seslenmesiyle kurşunu yemesi bir oldu. Kanlar içinde yere devrilen adam sabık Osmanlı Sadrazamı Talât Paşa, vuran genç ise İran-Selmas doğumlu 18 yaşındaki Ermeni Soromon Tehleryan'dı. Berlin'de gerçekleşen bu olayın kökeninde 6 yıl öncesine dayanan bir dava vardı; Tehcir...

Daha sonra eşi Hayriye hanımın anlattığına göre, Berlin'in Charlottenburg semtindeki Hardenberger Sokağı'ndaki 4 numaralı evde ikamet eden Talât Paşa 15 Mart 1921 sabahı bir arkadaşıyla sohbet ederken, vatana kavuşanların toprağı nasıl öptüklerini anlatırken, arkadaşının; "Her halde siz de onlar gibi toprağı öpeceksiniz..." deyişine, Talât Paşa ağlayarak şu karşılığı vermişti: "Ne dersin sen? Ne dersin sen? Ben öpmekle doyamam ki... Yiyeceğim vatan toprağını, yiyeceğim..."

Saat 11'e doğru tütün ve eldiven almak için evinden çıkmış, birkaç kez geri dönüp evine bakmıştı. Sokak boyunca yürümeye başlamış, sonra kaldırım değiştirmişti. 17 numaralı evin önüne vardığında, karşısından gelen gri paltolu bir genç önce Talât Paşa'nın kendisini geçmesine izin vermiş, ardından dönüp tabancasının tetiğine basmıştı. Talât Paşa ensesinden giren tek kurşunla yere yığılırken, genç adam silâhı atıp kaçmaya başlamıştı.

Paşa çok cesurdu, katiliyle daha önce iki kez karşılaşmış, ona pervasız, sakin, hatta gülümseyerek bakınca, adam avuçladığı silâhını doğrultmaya cesaret edememiş. Anlatıldığına göre "Ben Talât Paşa'ya baka baka silâhımı çekemeyeceğim, ancak arkasından vurabilirim" demiş.

Paşa'yı vurduktan sonra, caddeden geçenler katilin üzerine atlayıp yere yatırmışlardı. Etrafındakiler kendisini tekmelerken genç adam kırık dökük bir Almancayla "Ben yabancıyım, o da yabancı! Sizle ilgili bir durum yok!" dese de hemen gözaltına alındı.

Tehleryan 2 Haziran 1921 günü saat 9.30'da Charlottenburg Üçüncü Eyalet Mahkemesi'ne çıkarıldı. Onu savunmak için, büyük bir bölümü Avrupa'daki ve ABD'deki Ermeni diasporası tarafından toplanan 426 bin Mark ile Almanya'nın en ünlü üç avukatı tutuldu. Yargıç Dr. Lehberg şahitlere ve avukatlara, davanın Ermenistan'da değil Berlin'de görüldüğünü hatırlatıp, politik yorumlara girmemelerini, iddialarını hukuk sınırları içinde tutmalarını söyledikten sonra duruşma başladı. Yargıç, Tehleryan'a "Talat Paşa'yı öldürmek istediniz mi," diye sorduğunda, Tehleryan'ın cevabı "Soruyu anlamıyorum. Öldürdüğümü söyledim ya!" oldu.

Yargıcın "Pişman mısınız," sorusunu ise sanık şöyle yanıtladı. "Hayır! Bir insan öldürdüm, ama katil değilim."

Son olarak da şunları söyledi: "Biz Türklerle savaşamayız, aralarından çıkan büyük adamları öldürürüz. Onları iyiliğe götürecek kimseleri ortadan kaldırmak bizim için vazifedir!"

Katil, Tehleryan, cinayetle suçlandı ve yargılandı."Bir akıl hastası gibi" gösterilerek serbest bırakılan Tehleryan, aslında Ermeni İntikam Örgütü Nemsis'in üyesi olup bu işi, Alman gizli servisinin yardımıyla gerçekleştirmişti. General Liman Von Sanders'in, bilirkişi olarak katil Tehleryan'ın lehinde ifade vermesi ve mahkemeye, ailesinin tümünün, (Tehcir'de Talât Paşa İçişleri Bakanı olarak bulunduğu, bu olayda sorumlu gösterildi.) yok olduğu bildirildiğinden, katil Tehleryan kısa zamanda serbest bırakıldı.

General Liman Von Sanders'in sorumluluktan sıyrılmak için verdiği ifadenin bir bölümü, bugünkü sınırsız iftiralara açıklık getirmesi ve gerçek katilleri işaret etmesi bakımından çok önemlidir:

"Ermeniler, Ruslar'dan yana tavır koyup savaştlar; tüm yenilenler gibi katledildiler.

Katliamı yapan Türk askeri değil, işsiz, güçsüz haydutlardan oluşturulmuş yedek güçlerdi, Kürtler de katliama katıldı."

Bu ifade, babaannemin anlattığı tehcir öyküleri ve tehcirden kurtulan bir akraba gelinin anılarıyla örtüşüyor. Bugün içte ve dışta bizi Ermenileri öldürmekle suçlayanlar, aleyhimize oy kullananlar; dönüp ardlarına bakarlarsa dedelerinin kana bulaşmış ellerini göreceklerdir.

Aslında bu olayın ardında Batılıların bilinen tezgahları yatar! O dönemin bilinen gerçeklerini, bir yandan Almanlar yok ederken, bir yandan da Fransız ve İngilizler, konuları çarpıtarak kendilerine göre şekillendirdiler.

Tehcir'in baş tezgahçısı Almanlar, Dünya Savaşı'ndaki yenilginin de acısıyla, Ermenilerin tepkilerini üzerlerine çekmemek için, onlardan yana tavır almış, Ermeniler'in iddia ettiği 1915 yılındaki olaylarda, Almanlar'ın Türk ordusundaki etkilerini unutturmak için, büyük olasılıkla Alman gizli servisi, Talât Paşa'yı ortadan kaldırmayı, konuşmasına ve bazı gerçeklerin ortaya çıkmasına fırsat vermemek için böyle bir suikastı gerekli görmüşlerdi. Böylece, Liman Von Sanders gibi Türkiye'de, özellikle de 1914 -1918 yılları arasında, Türk- Alman askeri ittifakının yapıldığı bir sırada başlayan savaşta, oldukça yetkili ve sorumlu olmaları, Almanlar'ın Ermeniler'e oldukça kin duydukları, Almanlar'ın Ermeniler'i "Rus ajanı" olarak nitelermeleri, hatta Türkler'in Ermeniler'e karşı harekete geçmesini bile, bazı Türk yetkililerinin karşı çıkmasına rağmen, Tehcir kararını Alman subaylarının baskısıyla Türk yöneticilerinin aldığını ve bu doğrultuda Alman subaylarının Türkler'e emirler verdiğini, çok iyi bilen ve kendileri için tehdit oluşturan Talât paşa'dan kurtulma kararı verdiler.

Gelecekte Almanlar'ı ve Sanders Paşa'yı deşifre etmemesi ve Ermeniler'e karşı yapılan uygulamalarda Almanlar'ın rolü olduğu gerçeğini açıklamaması için, Talât Paşa'nın şahsındaki gizli tarihi katlederek susturma yolunu seçtiler... Talât Paşa'yı, Alman gizli servisinin kiralamış olduğu, sonraları sarası nedeniyle akıl hastası numaralarına yatan, Tehleryan'a yaptırımları, sadece bilinen hedefi işaret etmekte. Böylece suçlarını bütünüyle, Talât Paşa'nın ve Türkler'in üzerine sonsuza kadar yıkılmış oluyorlardı. Yaşanan Türk-Ermeni trajesinde, aslında Almanlar'ın Türkleri kışkırttığı, Rus işbirlikçisi Ermenilere karşı daha sert, yıldırıcı tedbirlerin alınmasını sağladıkları da bilinen bir gerçektir. Özellikle "Tehcir Kanunu"

bütününü Almanlar'ın fikri olup, Alman etkisindeki Genel Kurmay ve İç ve Dışişleri Bakanlıkları'na bu kararları uygulattıkları da, ayrıca açıklanması gereken bir gerçektir. Liman Von Sanders ve Wilhelm, gizli planlarını, Anadolu'da Türk ve Ermenileri kullanarak işe başlamışlar, sonuç facia ile 30 Ekim 1918 de noktalanmış, ama savaşın o döneminde Türkiye'de bulunan askeri Alman sorumluları hemen kaçmış, bütün belgeleri de gemilerle Almanya'ya kaçırmışlardı.

PİYER LOTİ'nin anlattıkları:

Şimdi, Almanlar'ın, Ermeni olaylarında baş sorumlu kişi olarak görevli Liman Von Sanders'i, o günlerde Türkiye'de bulunan Pierre Loti'nin "Sevgili Fransa'mızın Doğu'daki Ölümü" adlı eserinde açıkça geçer. İngiliz ve Fransızlar İstanbul'u işgal ettiklerinde, ilk olarak Liman Von Sanders'in yargılanması işine el atıyorlar. Pierre Loti bu konu hakkında, 1919 yılında, "İstanbul'da Fransız Generalimiz Franchet D'Esperey'in, Alman Generali Liman Von Sanders'i, Ermeni katliamlarını emreden kişi olduğu için Harp Divanı'na verdiği biliniyor. Birçok Türk'ün bu suça engel olmak için durumlarını ve hayatlarını riske attıkları da biliniyor ve Ermeniler bunu kendileri söylüyorlar. Elimde, dünya savaşı başında, katliamların provokatör ajanları ve Ermeniler'in Asya'daki faaliyetleri ile ilgili kontrol edilmiş, imzalanmış ve parafe edilmiş can sıkıcı dosyaları var." diye yazar.

Böylece Almanlar ve L.V.Sanders, Talât Paşa'yı, gizli servislerine verdikleri talimatla, Ermeniler'in de gönlünü alırcasına, yine bir Ermeni'nin adını olaya karıştırarak, kendilerini yine gizlemeyi, Ermeniler'i yine aldatmayı ve de en azından dünya kamuoyunun eleştirilerinden uzak durmalarını sağlamışlardı. Böylece büyük bir manevrayla kendilerini Ermeni suçundan temize çıkarırlarken, yaptıkları ve işledikleri bütün savaş olaylarını, Türkler'in üzerine yıkarak, bir kenara çekilmişlerdi! Aslında, Osmanlı İmparatorluğu'nu İngilizler değil, bu gizli oyunlarla sanki Almanlar yıkmıştı. İşte, müttefikimiz olan Almanlar bunlardı!.. Onlar da kendine göre bir oyun içindeydi.

Usta bir teşkilâtçı olan Talât Paşa, Almanlar'ın amacını anladığı için sivil savunmaya önem verip, önemli yerlere silâh gömdürmüştü, nedenini soran çevresine; "Asıl savaşımız Cihan Harbinden sonra başlayacak, Almanlarla..." demişti. Onlara sığınmak zorunda kalması tüm çıkış kapılarını kapalı bulmasından kaynaklanıyordu.

İlâhi adalet Almanlar'ın gerçek yüzlerini II.Dünya Savaşı'nda ortaya çıkardı. Tanıkları susturup, ortada hiçbir belge bırakmasalar bile Yahudilere yaptıkları; "soykırım düşüncesinin" kime ait olduğunu kanıtlamaya yeter... Yerel Alman parlamentoları da sözde Ermeni soykırımını kınama kararları alarak, kendilerini bu işten uzak tutmaya çalıştılar. Oysa kafasını kuma gömen deve kuşundan farkları yok...

*

Berlin'de bir çıkış arayan Talât Paşa, bir yandan Anadolu'daki hareketi izleyip, M.Kemal Paşa ile umut içinde yazışırken; öte yanda İngiliz gizli istihbarat servisi üyesi Herbert Aubrey ile görüşür. İstanbul'da elçilikte görevliyken tanıdığı Aubrey ile şöyle konuşur: "İrlanda'daki Sinn Fein hareketi üyelerine çok sert davranıyorsunuz, hem sonra bizim Ermeniler sorununa kıyasla sizin sorunuz nedir ki? Hiçbir millet savaşa girip, arkadan hançerlendiğinde buna rıza gösterir mi? Siz İngilizler bu meselede kendinizi sorumluluktan kurtaramazsınız. Biz Jön Türkler hemen hemen Türkiye'yi size sunduk,siz ise bizi reddettiniz." İki gün süren bu görüşmelerde, Talât Paşa, İngiltere'nin ezeli düşman Çarlık Rusyası ile birlikte hareket etmesinin ne kadar yanlış olduğunu, kendilerini çok seven Osmanlı halkı ve yöneticilere

soğuk davranıp, sırt döndüğünü, gelişmelerin bundan kaynaklandığını, Ermeniler ve İzmir konularında çok hata yaptıklarını sık sık vurgular. Bütün kozlarını oynadığını belirten Talât Paşa, Türkiye'nin asla paylaşamayacağını, İngiltere ile ekonomik yönden dostluğun zorunlu olduğunu söyleyerek görüşmeyi noktalar.

*

Tehleryan'ın mahkemedeki son sözleri, aslında İngilizler'in Ermenilerin kan davası için 1919'da buldukları gerekçeli çözümdü: "Biz Türklerle savaşımayız, aralarından çıkan büyük adamları öldürürüz. Onları iyiliğe götürecek kimseleri ortadan kaldırmak bizim için vazifedir!"

1919 yılında Erivan`daki Taşnak Kongresi'nde 200 kişilik bir kara liste hazırlayan Ermeniler, Talat Paşa'nın yanı sıra, Behbud Han, Sait Halim Paşa, Dr. Bahaeddin Şakir, Cemal Azmi, Cemal Paşa, Enver Paşa'yı da ardarda öldürdüler. Lozan konferansı sırasında da İsmet Paşa`yı öldürmek için çaba gösterdiler.

Ermenilerin intikam için neden üç yıl bekledikleri kolaylıkla açıklanamayan bir noktadır. Ama bir gerçeği ısrarla belirtebiliriz ki, bu Ermeni eylemlerinin hiç biri bağımsız ve Ermeni çıkarları doğrultusunda yapılmış değildir. Bir yandan Almanların pisliklerini örtbas etme çabaları, öte yandan Türkiye'yi parçalamada başarısız olmaya başlayan İngiliz emperyalizminin çıkarları için bu tetikler çekilmiştir.

*

1973'te tekrar hortlayan bu sorunun gerisinde, Kıbrıs sorununda söz dinlemeyen Türkiye'yi cezalandırmak isteyen ABD, Yunanistan ve Rumlar'ın yaptıkları da farklı değildir.

Bugün sözde soykırım tasarılarının onaylanmasında İngiltere'nin geri kalması şaşırtmasın. Yakında AB kurallarına uyum gereği onlar da kabul edeceklerdir. Ermeni sorununun hortlamasında ana kaynak gösterilen, gizli servislerince hazırlanan "Mavi Kitap"taki tüm bilgilerin doğru olmadığını bile bile... BATI'nın oyunu çok, dostluğu yok... Kirli oyunları ve tezgahlarını yine onlar ortaya çıkarıyor. Bu toprakların çocuklarını birbirine kırdırarak trajediye yol açanların, ettikleri tohumları biçmeleri için 1914, 1939 ruhlarının uyanması, fallarının başlarına gelmesi dileğiyle...

*Kaynakça

- Hikmet ÖZDEMİR : Üç Jöntürk'ün Ölümü/Talat-Cemal-Enver, 2. baskı,Remzi kitabevi, İstanbul-2007
- Tevfik ÇAVDAR : Talât Paşa-Bir Örgüt Ustasının Yaşam Öyküsü, Kültür Bakanlığı, Ankara-1995
- Selahattin SERT : Fransızlar'ın Ermeniler'i Yok Etme Planı Kilikya 1918-1922 Haçin Ölüm Kampı S:29-33 Kum Saati Yayınları, İstanbul, 2005
- www.makturk.com